

संस्कृत कक्षा -अष्टम्, पाठ:-सप्तमष्टमश्च

1. अधोलिखितं श्लोकांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत -
अभिमानधना विनयोपेता शालीना भारतजनताऽहम्।
कुलिशादपि कठिना कुसुमादपि सुकुमारा
भारतजनताऽहम्॥
i. एकपदेन उत्तरत -
(क) भारतजनता कीदृशी अस्ति?
(ख) भारतजनता कुसुमादपि कीदृशी अस्ति?
ii. पूर्णवाक्येन उत्तरत -
(क) भारतजनता कस्मात् कठिना अस्ति?
iii. निर्देशानुसारं उत्तरत -
(क) श्लोके 'वज्रात्' इत्यर्थे किं पदं प्रयुक्तम्?
2. अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत -
ये अज्ञातनामानः वर्तन्ते, पुरा ते बहुप्रथिताः आसन्।
अशेषा हि देशे तडागाः निर्मीयन्ते स्म, निर्मातारोऽपि
अशेषा देशे निवसन्ति स्म। गजधरः इति सुन्दरः शब्दः
तडागनिर्मातॄणां सादरं स्मरणार्थम्। राजस्थानस्य
केषुचित् भागेषु शब्दोऽयं अद्यापि प्रचलति।
i. एकपदेन उत्तरत -
(क) पुरा के बहुप्रथिताः आसन्?
(ख) तडागाः कुत्र निर्मीयन्ते स्म?
ii. पूर्णवाक्येन उत्तरत -
(क) 'गजधरः' शब्दः केषां स्मरणार्थम् अस्ति?

iii. निर्देशानुसारं उत्तरत -

- (क) 'सुन्दरः शब्दः' अत्र विशेषणपदं किम्?
3. उचितपदैः श्लोकांशान् मेलयत -
(क) उत्सवप्रिया अहम् श्रमप्रिया 1. विज्ञानधना अहम्।
(ख) साहित्यकलासङ्गीतपरा 2. पदयात्रादेशाटनप्रिया।
4. रेखाङ्कितपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत -
(क) अहं वसुन्धरां कुटुम्बं मन्ये।
(ख) गजधरः समाजस्य गाम्भीर्यं मापयेत्।
(ग) तडागाः संसारसागराः कथ्यन्ते।
५. सन्धि/सन्धिविच्छेदं कुरुत -
(क) विनय + उपेता = __ (ख) कुसुमादपि = __ + __
(ग) इति + अपि = __
6. प्रकृति-प्रत्यय-विभागं कुरुत -
(क) स्मर्तुम् = __ + __
(ख) रचयित्वा = __ + __
7. मञ्जूषातः उचितपदानि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत
(मञ्जूषाः सह, गजधरः, मन्ये, रचयन्ति)
(क) अहं समस्तं जगत् कुटुम्बं ____।
(ख) अशेषा देशे तडागाः ____ स्म।
(ग) सहसा एव ____ शून्यात् न प्रकटीभूताः।
(घ) मालाकारेण ____ बालिका गच्छति।
8. संक्षेपेण उत्तरं लिखत
(क) भारतजनतायाः कानि प्रमुखानि वैशिष्ट्यानि
सन्ति? (त्रीणि वैशिष्ट्यानि लिखत)